

Skt. Patricks bøn, som jeg tilfældigt stødte ind i for mange år siden, blev mit første møde med den keltiske, kristne tradition og spiritualitet. Denne stærke bøn om Guds altomsluttende nærvær og beskyttelse gjorde et stort indtryk på mig:

Kristus, som et lys oplys mig og led mig!
Kristus, som et skjold overskyg mig og skærm mig!
Kristus, vær under mig!
Kristus, vær over mig!
Vær ved min side, ja, omslut mig helt!
Kristus, vær foran mig, bag mig og overalt!
Kristus, vær i dag omkring mig og i mig!

Siden mødet med denne lille bøn har den keltiske spiritualitets dybde og åndelige vitalitet været en kilde til inspiration og fordybelse for mig personligt, og mange mennesker, som jeg møder, giver udtryk for, at de føler en naturlig tilknytning til de temaer og indsigter, som præger den keltiske kristendom. Der er vel altid en fare for, at vi idealiserer tidligere tider, men det synes, som om den gamle keltiske kirke rummer en særegen kraft, der taler til mennesker i vores postmoderne virkelighed.

Den keltiske, kristne tradition, som jeg har mødt den, er et udtryk for en rig og holistisk tro, som forbinder himmel og jord og ikke kender til noget skel mellem det hellige og det almindelige liv. Her går den kontemplative fordybelse og bøn hånd i hånd med karismatiske nådegaver og en udadvendt, missional praksis, som bringer missionærer dybt ind i Europa. Her rummer kirken både eremitilværelsen, dybe sjæleven-skaber og stærke åndelige centre af kristne fællesskaber, som har afgørende og formende betydning for hele samfundet, og hvortil både helt jævne mennesker såvel som konger kommer for at få råd og vejledning.

Apostelen Johannes har en ganske særlig plads i den keltiske kristen-hed, og væsentlige impulser strømmer fra ham, der i formidlingen af evangeliet til den græske verden indleder sit evangelium med at knytte til ved begrebet Logos. Logos var i den græske forestilling ophavet til alting og den dybe sammenhæng og indre mening med og gennem hele universet. Johannes knytter til ved den åbenbaring af Gud, som allerede er til stede i den græsktalende verden og tolker den i lyset af Kristus. Logos, Ordet, som alt er skabt ved, og som har sat sit præg på hele skaberværket, er blevet et menneske og har vist os sit ansigt i Jesus Kristus.

På lignende måde var den keltiske kirkes mission præget af integration snarere end konfrontation. I mødet med den hedenske spiritualitet, hvor druider og barder var de centrale skikkelser i en naturorienteret religiøs praksis, valgte man, i stedet for et voldsomt opgør, at lede efter broer. De kristne missionærer så efter tegn på, at Gud

allerede havde åbenbaret sig og var i gang med at drage mennesker til sig – og så knyttede de til ved det og lod sig berige i mødet.

Den førkristne spiritualitet havde dyrkelsen af lyset og solen som et væsentligt element, og de kristne missionærer tog udgangspunkt i dette og tolkede det i lyset af Kristus: han er Retfærdighedens sol, som er kommet med lægedom under sine vinger. Han er lyset fra det høje, det sande lys, som giver liv og ”oplyser ethvert menneske,” som netop Johannes udtrykker det i indledningen til sit evangelium.

På lignende måde forbandt de forestillingen om helbredende kilder med Livets flod og dåbens vand, og hellige træer blev forbundet med ord fra Bibelen om Livets træ og korsets træ, og dermed forkastede de ikke alle de gamle symboler, men uddybede deres mening og forbandt dem med Jesus. Der er en dyb forbundethed med skaberværket, og der knyttes til ved naturens og jordens rytmer. Der er en stor åbenhed og forståelse for den virkelighed, at det er i Gud, at vi lever og ånder og er til – at Gud fylder alt med sit levende nærvær. Det betyder også en taknemmelighed og respekt for naturen, så vi ikke forholder os forbrugerisk til skaberværket, men velsignende og beskyttende. Naturen vidner uden ord om en højere og dybere virkelighed, den taler i lignelser og billeder om Guds riges hemmeligheder. Som i den lille tekst ”Konge over livets træ”:

Konge over livets træ,
blomsterne på grenene er dit folk,
de syngende fugle er dine engle,
den hviskende brise er din Ånd.

Konge over livets træ,
må blomsterne forvandles til søde frugter,
må fuglene synge den herligste lovsang,
må Ånden dække alle med sin milde vind.

Den keltiske kirkes åbenhed for Guds nærvær i og gennem naturen handler ikke om naturromantik, men derimod om en klar kristen livstydning med en stærk forankring i den treenige Gud. I Kristus har Gud inkarneret sig og forbundet sig med det skabte, og ved Helligånden fyldes hele skaberværket med Guds livgivende og fornyende åndepust.

Udover de allerede nævnte kendetegn rummer den keltiske kristne tradition andre væsentlige temaer, herunder gæstfriheden og omsorgen for den fremmede – som udledes i en ofte udtrykt forventning om, at Kristus møder os i den fremmedes og gæstens dragt – og pilgrimsmotivet: at livet folder sig ud som en troens rejse, i en

stadig villighed til opbrud fra det kendte, idet man lader sig føre af Åndens vind i tillid til Guds omsorg; et tema, der går godt i tråd med vor tids oplevelse af, at spiritualitet leves i en proces af søgen.

Endelig har velsignelsen en ganske særlig plads i den keltiske tradition, og der findes mange smukke bønner om velsignelse i forskellige sammenhænge; mest kendt i dansk sammenhæng er formentlig den lille sang ”Må din vej gå dig i møde.” I den keltiske kirkes teologi kan man tale om vor oprindelige natur, som på trods af syndens hærgen dog er menneskets dybeste virkelighed og identitet, og som genskabes i Kristus. Ved at se efter dette gudsbillede i hinanden og velsigne det, er vi med til at afdække det og kalde det frem til liv.

Arven fra den keltiske kirke rummer potentiale til at inspirere og udfordre os, så der åbnes nye perspektiver og veje for en levende kristen spiritualitet midt i en postmoderne verden.

Må din vej gå dig i møde,
og må vinden være din ven,
og må solen varme din kind,
og må regnen vande mildt din jord,
indtil vi ses igen, må Gud holde,
holde dig i sin hånd.

*Torsten Borbye Nielsen,
musiker og medarbejder i I Mesterens Lys
samt præst i Københavns Frimenighed*